Nr. 93 Sibiiu, Marţi 4/16 Septembre 1890. *Anul XXXVIII*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **streinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafulu Român“, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază

INSERŢIUNILE:
Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 3 Septembre.

Nici un potentat în lume nu este incungiurat de iubirea tuturor popórelor ca şi domnitoriul nostru, impĕratul şi regele Francisc Iosif I. Ḑilele ce le petrece acest preaiubit monarch în mijlocul cetăţenilor, sunt numai ḑile de bucurie şi de sĕrbătóre. Şi sĕrbători sunt în special pentru noi românii din Ungaria şi din Ardél ḑilele dela Oradea mare, căci le-a petrecut monarchul în mijlocul nostru. Mândria nóstră a românilor gr. ort. a crescut când am vĕḑut, că capul bisericei nóstre cu câtă demnitate a sciut sĕ represinte biserica şi cu cât tact a sciut sĕ atingă interesele bisericei nóstre naţionale, care are şi ea chemarea sa în stat. Bărbătésca păşire în faţa tronului, accentuarea intereselor nóstre, a trebuit sĕ desarmeze pe toţi aceia, cari din rea credinţă, ori din nepricepere, nu au voit sĕ recunóscă până acum, că în fruntea bisericei nóstre stă bărbatul chemărei, care atât de bine pricepe a impreună interesele statului cu ale bisericei ce o conduce.

Şi noi suntem de buna credinţă, că Majestatea Sa, care a accentuat alipirea tradiţională a poporului român, nu o a făcut numai din paradă, fără din convingerea ce o are şi şi o a câstigat atât de când conduce destinele acestei mari monarchii, cât şi din istorie, care nu póte inregistrá nici un act de trădare sĕvêrşit de némul nostru.

Simţemintele dinastice au fost stelele conducĕtóre în politica românilor, totdeuna vênjósele braţe ale românilor deapururea sunt gata a prinde armele pentru tronul Habsburgilor, pepturile feciorilor nostri stau gata în faţa glónţelor duşmane.

Dar de altă parte ministrul preşedinte contele Szapáry este om înţelept.

El scie şi trebue sĕ scie, că o biserică naţională fie ea de ori ce confesiune trebue sĕ ţină morţiş la naţionalitatea sa, căci este o strinsă legătură între biserică şi între fii ei şi fii unei biserici pe lângă simţemintele lor crestinesci trebue crescuţi şi întăriţi şi în sentimentul naţional al lor.

Pentru acésta nici un stat din lume nu va trage la indoélă loialitatea cetăţenilor ei.

De astădată am fost fórte satisfăcuţi în asteptările nóstre. Bisericei nóstre i s'a dat importanţa cuvenită şi i s'a recunoscut din partea tronului misiunea ei, ce o are.

O scie deci iubitul nostru monarch, o scie lumea, o scie presa întrégă, că archiereul nostru cu bărbăţie rară a accentuat nisuinţele nóstre naţionale culturale şi noi nu avem decât sĕ fim mândri că în fruntea bisericei stă aḑi un cârmaciu atât de destoinic şi cu o resoluţiune rară. În dulcea nóstră limbă românéscă a esprimat archiereul cuvintele: „Sĕ trăéscă preagraţiosul nostru monarch“ şi inimile a milióne de credincioşi au tresărit de bucurie, vĕḑênd, că totuşi e ertat chiar şi în faţa tronului a ne folosí de dulcele graiu al limbei nóstre, şi că monarchul nu se supĕră, când aude sonora nóstră limbă.

Revista politică.

Călĕtoria monarchului nostru la manevrele din Ungaria i-a dat ocasiune sĕ se incredinţeze din nou de iubirea şi loialitatea, ce o nutresc popórele de sub coróna sf. Stefan pentru gloriosul domnitoriu.

Întreg şirul călĕtoriei a fost un adevĕrat triumf şi monarchul pĕtruns de atâta fidelitate a sudiţilor sei a dat espresiune mulţămirii sale vii atât la Oradea mare, ca şi la Székelyhid şi la Debreţin.

Poporul român a fost representat prin biserica sa naţională şi a avut deosebita fericire a auḑí din gura monarchului, că aspiraţiunile lui vor avé sprigin în Preainalta persónă a Maj. Sale, constatând totdeodată credinţa neclătită a poporului şi bisericei nóstre cătră tron şi patrie.

Dintre cuvintele, cu care Maj. Sa a rĕspuns diferitelor deputaţiuni, mai mult sunt comentate de presă accentuarea pentru reforma administrativă. Acésta află espresiune mai vêrtos în presa partidelor opositionale, ale căror corifei tocmai în ḑilele din urmă, dându-şi séma inaintea alegĕtorilor de activitatea şi vederile lor politice, au afirmat necesitatea de a nu se centralisá puterea municipalităţii în mâna guvernului.

O altă importanţă politică se atribue acestor manevre şi prin impregiurarea, că a a luat parte ministrul de rĕsboiu român, gen. Vlădescu. Se scie, că în călĕtoria sa în strĕinătate, regele român, Carol, s'a oprit mai multe ḑile în Ischl şi acelei petreceri dela Ischl se atribue presenţa ministrului român la manevre, la cari au mai luat parte ataşatul german, italian şi turc.

Dl Vlădescu, precum se afirmă, inmediat va călĕtorí la Viena şi apoi va comandá la fabrica „Styr“ o sumă de pusci cu repetiţie „Manlicher“, respective preschimbarea puscilor actuale din România după sistemul puscei Manlicher şi eventual va comandá şi érbă de foc fără fum.

Tóte aceste insĕ numai după-ce ministrul român se va fi convins în persónă şi cu ocasiunea acestor manevre despre calităţile superióre ale puscei şi a pravului. De altfeliu, precum se scrie, şi vestitul bărbat de stat, dl Michail Cogălnicean, care e sfătuit la tóte actele mai importante, ce le intreprinde statul român, se află în Viena.

Incă înainte de plecarea generalului Vlădescu la manevrele din Ungaria sosirea sa s'a comentat ca un act, prin care între monarchia nóstră şi România esistă legături de pretinie. Şi acésta se reduce mai ales la impregiurarea, că voind Rusia sĕ trécă cu forţa preste regatul român în Bulgaria, armata austro-ungară sĕ opereze dimpreună cu armata română.

Scirea, ce o adusesem şi noi, că actualul ministru a latere, bar. Orczy, 'şi dă demisiunea, fóia oficiósă magiară „Nemzet“, o a desmintit, o sémă de foi oficióse insĕ susţin, că este numai cestiune de timp demisiunea bar. Orczy şi că pentru acest post e destinat şetul din ministeriul de esterne. Acésta o confirmă de altfeliu şi foile germane.

O nóuă întêlnire a monarchilor e pusă în perspectivă. Şi acésta se va face în 17 l. c. n. intre monarchul nostru şi impĕratul german şi va luá parte şi regele Saxoniei Albert.

Intêlnirea celor trei monarchi se va face din incidentul manevrelor corpulului 6 de armata german şi se afirmă, că va avé un caracter cu totul confidenţial, de aceea nici nu va străbate nimic în publicitate. Cu acésta ocasiune vor convení cancelarul german Caprivi şi ministrul de esterne austro-ungar cont. Kalnoky. Acésta întêlnire a monarchilor premerge numai unei alte întêlniri, care se va face la Viena în primele ḑile ale lunei lui Octobre.

Din pacinica Helveţie vin sciri cu totul nelinişticóre. In întréga ţéră a erupt o revoluţiune. Rĕscóla s'a confirmat mai intâiu la Bellinzona şi s'a proclamat un guvern nou, compus din liberali. Consilierul guvernului de până acum Rossi a fost omorit. Guvernul conservativ al cantonului Tessin a mobilisat trupele disponente şi a cerut ajutoriu dela cantónele Luzern şi Uri. Comisariul Neurig a fost insărcinat din partea consiliului federal sĕ disólve guvernul, ér actele sĕ i le declare de nevalabile, toţi prinsonerii sĕ-i elibereze şi după aceea póte funcţioná ca guvern până-ce se va alege un nou guvern legal.

FOIŢA.

Cuvêntările ţinute de capii şi de representanţa bisericei nóstre la diferite ocasiuni solene au totdeuna însemnătatea lor specială pentru enunciaţiunile, ce le cuprind în sine cu considerare la impregiurările actuale, între care ele sunt ţinute. Dar şi mai mare însemnătate au rĕspunsurile, care ocasional ne vin dela locul preaînalt, prin care este apreţiată conduita bisericii nóstre din punctele de vedere ale statului. Credem deci, că facem bun serviţ cetitorilor nostri, cari de sigur se intereséză mult de astfel de momente, dacă la locul acesta reproducem atât în limba magiară, cât şi în cea română tecstul autentic al cuvêntării, cu care Escelenţia Sa I. P. S. metropolit al nostru insoţit de P. S. Sale episcopii sufragani, şi de un numĕr frumos din preoţimea nóstră a depus la piciórele Majestăţii Sale preabunului nostru monarch omagiile bisericei nóstre la ocasiunea venirei Măjestăţii Sale la Oradea mare în 10 Septembre nou a. c. intr'una cu preagraţiosul rĕspuns dat la acestea omagii. Eată-le:

I. Cuvêntarea I. P. S. Sale metropolitului:

(Tecstul original magiar.)

Császári és Apostoli Királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk!

A hazai görög keleti román egyház nevében legmélyebb hódoló tisztelettel üdvözöljük Felségedet metropoliai tartományunk ezen végpontján s a nagy részben hivőink által is lakott eme vidéken, melyet Felséged ezuttal kiválóan vitéz hadseregére való tekintetből legmagasabb látogatásával szerencséltetni legkegyelmesebben méltóztatik.

Teszszük ezt vajmi ritka lelki örömmel; teszszük azon hagyományos ragaszkodás és megtörhetlen hüségnél fogva, melylyel egyházunk Felséged, dicsően uralkodó királyunk, s a fenséges uralkodóház iránt mindenkor viseltetett; teszszük végre azon erős hitben, hogy Felséged legkegyelmesebben méltányolva nemzeti egyházunk összeségének kétségbevonhatlan hazaszeretetét és áldozatkészségét, de e mellett egyházi és nemzetiségi jogos, méltányos és általán szerény érdekeihez való ragaszkodását is, legkegyelmesebben méltóztatni fog egyházunkat és általában népünket, a hazai román népet, továbbra is azon boldogító atyai szeretetben, gondoskodásban és oltalomban részesiteni, melyet ezen egyház a mult ban is, jó és rosz viszonyok között, hálásan tapasztalni szerencsés volt.

És midőn egyházunk részéről a tántorithatlan alattvalói hűség és hazafias érzület emez ujabb zálogát Felséged lábainál legmélyebb hódoló tisztelettel leteszszük: egyházunk szertartásaiban minden nap megujuló kegyelettel kérjük Isten áldását Felséged legmagasabb személyére, a fenséges uralkodóházra és drága hazánkra, melynek jóléte és felvirágzására a többi hazai egyházak sorában mindenkor közreműködni kivánunk. Sĕ trăiéscă Maiestatea Sa preagraţiosul nostru Monarch!

(Tecstul autentic român.)

Maicstatea Vóstră cesareă şi apostolico-regéscă! Preagraţióse Dómne!

Venim în numele bisericei greco-orientale române, din patrie sĕ ve salutăm pre Maiestatea Vóstră cu cel mai profund respect omagial în acest punct estrem al provinciei nóstre metropolitane, şi în ţinutul acesta locuit în mare parte şi de credincioşi de ai nostri, pe care astădată din consideraţiuni mai ales la brava armată a Maiestăţii Vóstre Vĕ îndurati preagraţios al fericí cu preaînalta cercetare.

O facem acésta cu o prearară bucurie sufletéscă; o facem în alipirea tradiţională şi în credinţa nefrântă, cu care biserica nóstră a fost totdeuna cătră Maiestatea Vóstră, regele nostru glorios domnitoriu, şi cătră preaînalta dinastie; în fine o facem în acea firmă credinţă, că Maiestatea Vóstră apreţiind preagraţios iubirea de patrie, carea nu póte fi trasă la îndoélă, şi devoţiunea bisericei nóstre naţionale spre sacrificii, dar pelângă acestea şi insistenţa ei la interesele sale bisericesci şi naţionale, juste, ecuitabile, şi în total modeste, Vĕ veţi îndurá preagraţios a face, ca biserica nóstră, şi preste tot poporul nostru, poporul român din patrie, sĕ fie şi în viitoriu părtaş acelei fericitóre iubiri, acelei îngrigiri şi scutiri părintesci, care acéstă biserică şi în trecut, în ḑile bune şi rele, a avut fericirea de a o esperia cu gratitudine.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român,“

Deva, 11 Septembre, 1890 stil. nou. In centrul comitatului Hunedórei, în vatra Murĕşului, acolo unde odinióră era cuibul familiei Corvinilor, acolo unde românii sunt mai indesuiţi, acolo unde ei sunt peste o sută de mii de suflete în Deva s'a ţinut ĕst an adunarea generală a Kulturegyletului din Ardél. Locul e ales de minune bine, căci nici în un ţinut din intréga ţéră ungurésca nu este ţeranul mai dat uitărei ca şi în părţile aceste, nicăiri nu este mai intensivă lipsa pentru raţele culturei şi luminei ca şi în acest colos comitat.

In cultură e putere ḑic învĕţaţii şi o ḑicem şi noi şi în nisuinţele nóstre noi cât putem facem totul ca sĕ străbată cultura şi în masele poporului, numai cât nóue nu ne dă mâna ca sĕ o facem cum vedem că le dă mâna la fraţii magiari. Reuniunea nóstră de cultură din Ardél abia susţine o scólă de fetiţe, reuniunea magiară din Cluş după o activitate numai de 6 ani, imparte ḑeci de mii floreni la scóle şi la biserici unguresci.

Nu indiferentismul şi nepăsarea e la noi causa că nu avem ḑeci de mii de membrii, nu, căci românii toţi sunt pĕtrunşi de simţemêntul acela, că trebue se aducă şi ei ceva pe altariul naţiunei lor, numai cât ei strimtoraţi, scoşi din tóte posiţiunile, luptă o luptă amară pentru esistinţa şi pentru pânea de tóte ḑilele şi obligămintele faţă de naţiunea lor, trebue se fie postpuse în faţa tristei realităţi, în faţa lipselor cu cari luptă.

Invĕţaţii se sbuciumă se afle originea acestor ómeni, 'şi dau multă silinţă ca se dovedéscă că nu sunt inrudiţi cu romanii cei vechi, că nu sunt colonisti aduşi aici de Traian, dar nu şi dau nici cea mai mică silinţă ca sĕ i ajute, se le facă viaţa mai ticnită, sĕ le facă şi lor parte de ajutoriu pentru scóle şi pentru biserici, ca sĕ se impărtăşéscă şi ei de raḑele culturei în limba lui şi în legea lui.

Cetăţenii statului trebue se fie deopotrivă ajutaţi şi trebue nisuit ca cu toţii se facă progrese în cultură.

S'a produs multă amărăciune la timpul seu când ḑiaristica din Cluş spunea pe faţă, că scopurile reuniunei sunt m a g i a r i s a r e a Ardélului, şi aceea ce ḑiaristica spunea la 1884, aceea o face aḑi comitetul central, sĕ înţelege numai, că cu o fineţă órecare, dar o face ca sĕ pótă ascunde ghiarele pisicei în sac. Pentru că altmintrelea nu ar avé nici un înţeles scóla din Blaş, nici cea din Ighiu, nici de prin alte locuri românesci, dacă nu s'ar intenţiona magiarisarea tinerimei prin scólele aceste, numai cât vedem că merge incet cu munca acésta şi ar fi fost mult mai bine dacă păralele adunate sĕ folosiau spre alt scop mai salutar. Sunt mulţi arşi de foc, şi strigă după pâne şi ajutoriu, sunt multe scóle înfiinţate, dar poporul stors până la mĕduvă nu le póte susţinea, şi dacă acestia ar fi fost ajutaţi nu intra discordia între cei de alte limbi, ómenii se apropiau cu incredere unii către alţii, ranele vechi incetul cu incetul se vindecau şi mult dorita pace ér 'şi ocupa locul ei de onóre. Ómenii insĕ se vede că nu se mai entusiasméză pentru pace, lumea e în ferbere.

„Pesti Hirlap“ ne spune în numĕrul seu dela 6 curent, că în Ardél numai în 4 comitate sunt magiarii în maioritate, şi ne spune şi aceea, că în comitatul Hunedórei faţă cu 12 mii de unguri stau 134 mii de români.

Şi cu tóte aceste, acesti români au o catedră de limba română la preparandia din Deva, pre când amploiaţii sunt mai toţi unguri, deputaţii în parlamentul ţĕrei sunt unguri aleşi după calapodul liberalismului unguresc, scólele sunt inspecţionate de dl Réthy, şi românii cei mulţi cei în mase compacte lucră câmpurile domnesci, se supun legilor nu se pun în grevă, sunt element de pace şi de ordine şi a fost superfluu de tot ca cei dela Cluş se vie se arunce mĕrul de cértă între ómenii cari trăesc bine la un loc, se inţelegeu cum se cade şi fie-care era mulţămit cu limba şi cu legea lui, nici unul nu incerca sĕ capaciteze pe celalalt că a lui limbă şi a lui lege este cea mai bună.

Sĕrbătórea sântului Ilie o ţineau şi magiarii din comitatul Hunedórei şi o ţin şi aḑi cu tóte că cei dela Emke i desmêntă, şi o vor ţinea incă multă vreme. Pentru-ce?

La acésta se rĕspundă domnii cei din comitatul Hunedórei! X.

Cronică din Zarand.

Finitul unei greve. — Inceputul anului scolariu la gimnasiul din Brad. — Programa gimnasiului.

Unul din corespondenţii dvóstră v'a raportat despre greva băeşilor din minele de aur dela Ruda, baia numită „Barza.“

La 2 Septembre n. băeşii au reinceput lucrul şi astfel nu a fost lipsă de soldaţi.

Resultatul grevei şi a avut incâtva efectul. S'a promis şi dechiarat din partea direcţiunei, că nu vor mai fi băeşii torturaţi pre venitoriu prin darea de medicină; de altă parte nu li se va mai detrage din plată, când vor motivá lipsa lor din lucrul dela baie. Lucrul insĕ s'a făcut pe jumĕtate numai.

Plăţile băeşilor nu s'au inmulţit şi astfel corifeii grevei au părăsit lucrul. Dintre cei morboşi în urma medicinei luate, unul cu numele Corfanta zace incă morbos. Viitoriul va alege, dacă o rană sângerândă, se póte deodată inchide şi vindeca.

Cu 1 Septembre st. v. se incep inscrierile la institul gimnasial din Brad, care duréză până n. 3 Septembre. O mare parte din elevii, cari cercetéză acest gimnasiu sunt din comitatul Hunedórei. Chiar de aceea acum la începutul anului, voiu sĕ amintesc un rĕu relativ la trimiterea pruncilor la scólele normali. Se aduc elevi la normale până prin Decembre, şi pentru inmulţirea contingentului sunt primiţi. De comun cei, cari vin mai târḑiu sunt elevi mai mărişori 12—14 ani. Rĕul trebue sĕ se curme. Ar fi datoria directorilor scolari — a preoţilor — ca incă acum sĕ facă atenţi părinţii cu stare mai bunişóră, cari au prunci de scólă, ca sĕ i aducă, şi sĕ nu i lase în scóla poporală până imbĕtrânesc. Nu mai puţin ar puté o face acésta invĕţătorii de pre la scólele nóstre poporale române din acest comitat. Este sub tótă critica procedura unor invĕţători, cari avênd câte 2—3 elevi mai bunişori, pre aceia îi ţin în scólă, şi se folosesc de ei la intrarea celoralaţi elevi până sunt de 14—15 ani, şi apoi atunci i trimet la scólele din Brad. Ce se mai ḑic apoi de unii preoţi şi invĕţători, cari nici barem atâta nu fac, sĕ dea un sfat părinţilor, cari au prunci de scólă, că unde sĕ-şi ducă pruncul? Astfel vedem elevi români pe la scólele reali din Deva şi de pe airea, cari după ce au cercetat scólele magiare şi vin apoi la gimnasiul român, fără nici o cunoscinţă de limba română, crescut cu totul strĕin datinelor părintesci. Şi dacă întrebi pe tatăl elevului, că ce voesce sĕ facă din prunc? 'ţi rĕspunde că popă sau invĕţătoriu. Ei! aşa nu e bine. Este în interesul nostru bine priceput, că aceia cari stau în fruntea poporului nostru sĕ aibă o bună crescere românéscă.

Nu mai aşa vor fi cu tragere de inimă către poporul, din cari au eşit. Prin acésta nu voesc a ḑice, ca tinerii români se incungiure cu totul institutele medii strĕine, ci numai atâta că: ceea ce fac sasii şi magiarii, în ce privesce crescerea fiilor lor, sĕ facem şi noi. Acésta suntem datori a o face cu atât mai mult, cu cât şi institutele nóstre de cultură stau pe acelaşi nivel cu cele strĕine.

In ḑilele acestea 'mi cade în mână o programă a gimnasiului român din Brad pe anul scolar 1889/90. Vom estrage din acésta câteva date mai de interes pentru public, şi acésta cu atât mai vêrtos, cu cât programa tipărindu-se în un numĕr de esemplare fórte mic, ea rĕmâne necunoscută.

Gimnasiul din Brad e în al 21-lea an al esistinţei sale. Limba de propunere e cea română. Falsă este deci afirmaţiunea din programa gimnasiului din Beiuş pro 1889/90, că în parte ar fi aici limba de propunere cea magiară. Nici când nu a a fost.

La gimnasiu au funcţionat 6 profesori — din cari directorul ca catichet a propus religiunea. Din numĕrul profesorilor, 2 au fost provisori, până la finea anului, când unul a depus censura şi astfel a devenit ordinariu, ér celalalt a abḑis. In decursul anului institutul a fost cercetat de directorul suprem de scóle din districtul Sibiiului: Elischer Iosif, care s'a dechiarat indestulit cu mersul instrucţiunei, şi renovările dela edificiul gimnasial. La scóla normală au funcţionat 2 profesori. Starea sanitară a scolarilor precum şi progresul în studiu au fost mulţămitoriu. Anul scolariu espirat s'a finit cu 28 Iuniu v.

Numĕrul elevilor în clasa I-a gimn. 35 cu 14 secundanţi, din cari 8 se admit la esamenul de repeţire.

In clasa a dóua gimn. au fost 30 inşi, din cari 8 cu nesuficient, se admit la esamen 4.

In clasa a III gimn. 33 inşi, din cari cu nesuficient 9 inşi, se admit la esamen 3 inşi.

In clasa a 4 a gimn. 10 inşi, din cari cu nesuficient 3, unul e la esamen.

In clasele normali 42 inşi, din cari numai 8 cu nesuficient, din acestia 5 se admit la esamen.

Cei mai mulţi au nesuficient din limba latină.

Cu clasa generală: fórte bine sunt 12 cu totul.

Cu calcul general: „bine“ 19 inşi.

Restul cu suficient. St.pendii la gimnasiu au fost numai 2. Premii s'au impărţit în valóre de 20 fl. cărţi şi bani.

Biblioteca s'a inmulţit cu cărţi cumpĕrate în valóre de 158 fl. 89 cr. Cele donate, cele mai multe magiare au fost în valóre de 35 fl. 10 cr., cu totul valórea cărţilor acuirate în valóre de 193 fl. 99 cruceri.

Numismatica s'a inmulţit cu 48 bucăţi donate de invĕţătoriul Petru Vancu. Cabinetul geografic s'a inmulţit cu 1 mapă.

In administraţiunea corpului a fost fondul elevilor morboşi care deşi înfiinţat abia de 3 ani se ridică la suma de 546 fl. 72 cruceri. Se face amintire şi de fondul de pensiune al corpului didactic, pentru care s'a colectat la maial 50 fl. Bine ar fi fost sĕ se amintéscă intréga stare a acestui fond!

Didactrul la gimnasiu e 8 fl pentru cei ce nu sunt din fostul comitat Zarand, ér pentru Zarandeni 4 fl. Tacsa bibliotecei e 1 fl. E o dorinţă gene-

---

Şi pecând din partea bisericii nóstre depunem cu cel mai profund respect omagial la piciórele Maiestăţii Vóstre acésta nóuă garanţă a neclătitei credinţe de sudiţi şi a simţului patriotic: pe atunci cu pietatea, care se renoiesce în tóte ḑilele în ritualele nóstre bisericesci, implorăm binecuvêntarea lui Dḑeu preste augusta persónă a Maiestăţii Vóstre, preste casa preainaltă domnitóre, şi preste scumpa nóstră patrie, la a căreia bunăstare şi prosperare voim sĕ conlucrăm totdeuna în rênd cu celelalte biserici indigene.

(Românesce) Sĕ trăiéscă Maiestatea Sa preagraţiosul nostru monarch!

II. Rĕspunsul preagraţios al Maiestăţii Sale.

(Tecstul original magiar).

Kedvesen fogadom hódoló tisztelgésüket, és bizva a trón és haza iránti hű érzelmeikben, meg vagyok győződve, hogy a görög keleti román klerust hivatásában ezentul is mindenkor csak ez érzelmek fogják vezérelni. Szivesen biztositom tehát önöket oltalmam és változatlan jóakaratomról egyházuk irányában.

(Tecstul autentic român.)

Primesc cu drag presentarea Dvóstre omagială şi încreḑindu-me în sentimentele sincere ale DVóstre către tron şi patrie, sum convins, că şi de acum înainte totdeuna numai aceste sentimente vor conduce pe clerul greco oriental român în chemarea sa. Ve asigur deci bucuros de scutirea şi nealterata mea bunăvoinţă faţă cu biserica DVvóstre..

Pentru dietetica sufletului.

Din ḑiariul bar. Ernst de Feuchtersleben, comunicate în românesce de Jeronim G. Bariţiu.

(Urmare.)

„*Natura vindecă unde rănesce.* Da când omul se rănesce pe sine însu-şi, atunci ea sĕ-l mai şi mândréscă prin compătimirea ei, asemenea mĕniei unui copil rĕsfăţat? Nu este óre acésta liniste, acéstă vălcea şerpuitóre, acéstă pădure tăcută, acest cer azur, acéstă armonie generală a frumseţei eterne, balsam destul de dulce pentru sufletul teu?

Şi nu este óre mai nobil şi mai firesc, a dissolvá neînsemnata disonanţă a egonismului în acel acord armonic, decât a-l stricá prin aceea?

***

O artă, a lungí viaţă? . . . Invĕţaţi-l pe acela ce o cunósce, mai bine arta de a o suportá.

***

„Secretul în a-şi lungí viaţa, constă în aceea: a nu şi-o scurtá“.

***

Trei lucruri sunt a se observá la activitate, dacă este ca ea sĕ fie binecuvêntată:

1. Ea trebue sĕ-şi păstreze mĕsura ei „fară repaos, dar fără precipitare“.

2. Ea trebue sĕ se ocupe cu iubire în óra proprie de lucru bun, ér nu *invita Minerva.*

3. Ea trebue sĕ varieze — cu repaosul şi cu obiectele. Natura spiritului este de aşa, că schimbarea ne ofere în cele mai multe casuri, mai multă recreare, decât repaosul.

***

Pentru omul întreg consolarea nu este vindecătóre, pentru că ea slăbesce. Implinirea datorinţei este adevĕrata consolare. Dorul în nemărginit este necunóscerea mărginitului; lamentare de neapreţiare, necunóscere a scopului omenesc, care nu este a se căutá în *afară.* Da suferinţe sufletesci sunt prea adesea pocăinţe, consecenţe firesci ale stărei interne anormale.

***

Desconsiderarea activităţii spirituale se baséză la cei culţi pe aceea părere trivială, că tot ce trăesce o face acésta prin ceva afară de sine. Aşa viaţa omului se preface într'un mimic abstract, pe care o scólă medicinală o a numit: *iritabilitatea.* Viaţa insĕ lucréză din lăuntru în afară.

***

Cel ce sĕ estinde mereu se consumă, — cel care se restrânge numai la sine, înţepenesce.

***

ală, ca sĕ se ia disposiţiuni pentru tipărirea programei în mai multe esemplare. Amintesc în tré ăt, că sala de gimnastică e gata. *N.*

Discursul dlui Alecsandru Lahovari

ostit cu ocasiunea mormêntărei poetului Alexandri.

Intristată familie, Dlor şi Dómnelor,

Trista împregiurare care ne intrunesce astădi, deşi asceptată şi pregătită printr'o lungă şi durerósă bólă, a lovit ara cu un doliu neasteptat. Este greu sĕ ne obicinuim cu deea morţei lui Vasile Alexandri. De 40 şi mai bine de ani umele lui era podóba literaturei şi fala ţĕrei. Poet, scriitoriu dramatic, representant al ţĕrei, ministru şi mai presus e tóte, român şi patriot în tótă puterea cuvêntului, personalitatea lui se leagă cu tóte evenimentele, cari au făcut sĕ bată inima acestei ţĕri şi glasul lui se ridică pentru a cântá isbândele nóstre, la cari luase însuşi o parte însemnată.

Ne obicinuisem al crede nemuritoriu. Vai! nemuritoriu este numai geniul lui; dar trupul lui, care l'a insuflat, trebuia într'o dि sĕ fie supus legilor neîmpăcate ale naturei, şi sĕ părăséscă soţie, rude, amici şi acest pământ al ţĕrei, pe care l'a iubit şi l'a ilustrat.

Incă o radă care se stinge,
Din ceriul nostru întunecat

i-a dis chiar dênsul.

Astădi putem sĕ repetăm aceste dóuĕ versuri, pe care le-a adresat cu doioşie unui prieten mort în esil. Insĕ nu este numai o radă, care apune, apune chiar sórele strălucitoriu al geniului românesc, care ne-a luminat şi ne-a încălzit atâta timp.

Vasile Alexandri este născut la Bacău în anul 1821 12 Iuliu Se cade sĕ restabilim în contra unor erori prea rĕspândite şi dată esactă a nascerei lui şi oraşul, în care a vĕdut lumina. Familia lui însĕ este originală din judeţul Iaşi. Va se dică, el aparţine acelei viguróse şi nobile generaţiuni, căreia se datoresce renascerea politică şi intelectuală a României, acelei generaţiuni, care ajunsă la vêrsta de om între anii 1840 şi 1850, a pregătit prin scrierile, prin lucrările ei, prin graiu şi prin condeiu renasceerea României după secole de uitare şi de nenorocire.

Acésta mişcare începută, după-cum am dis, pe la anul 1840 de o pleiadă de ómeni din ambele principate, ale căror nume istoria le va păstrá cu recunoscinţă, se manifestă în Valachía prin revoluţia isbutită de la 1848, în Moldova prin generóse încercări rĕmase fără resultat.

In urmă ca un torent, care reintră în matca lui, dar ntru a urma cu mai multă tărie cursul seu binefacĕtoriu, a mişcare se reguléză şi prin actele divanurilor ad-hoc, convenţia dela Paris, prin alegerea dela 24 Ianuariu niunea principatelor sĕvêrşite mai târdiu, îndeplini îndeceniu aprópe tóte dorinţele seculare ale României. Iai târdiu alte evenimente glorióse, ale căror suntem porani, au venit sĕ incunune opera ale cărei temelii nesute au fost însĕ aşedate între anii 1848 şi 1862.

a tótă aceasta mişcare Vasile Alesandrri a avut privilegiul nu numai rar, dar unic, de a luá o îndoită parte: ca om politic, ca ales al ţĕrei; în tóte aceste memorabile adunări, cari sĕvêrşiră atâtea acte neperitóre, el fu unul din cei mai nobili şi mai desinteresaţi actori. Dară a avut şi alt rol, şi acela este numai al lui. Poet în tótă puterea cuvêntului, el a cântat în versuri, cari vor trăí cât limba românéscă, faptele de întărire şi de propăşire ale naţiunei lui iubite.

Am dis poet; da poet născut, poet adevĕrat, mai mult din natură decât din voinţă.

Quid quid tentabam, dicere versus erat. Aceste cuvinte ale lui Ovid pe care l-a cântat, caracterisĕză talentul lui.

Persóne mai competinte decât mine ve vor spune meritele lui literare. Eu me voiu mărgini a dice că alţii póte avut cugetări mai adênci, limbă mai pretenţiósă, prosodie mai prelucrată. Dar ceea-ce nimenea n'a avut şi nu va avé este aceea frasă poetică, limpede şi curgĕtóre ca un isvor dintr'o stêncă a carpaţilor, mlădiósă, nechinuită, şi ferită de ori-ce cuvinte şi forme strĕine geniului curat al limbei românesci. Şi pentru ce acésta?

Afară de darul naturei, el a avut un minunat învĕţătoriu; acel învĕţătoriu este chiar poporul român, ale cărui cêntece, ale cărui doine le-a cules. Aceste cântece isvorîte fără cugetare şi fără pregătire din sufletul poetic al poporului nostru, aceea poesie nevoită, pe care n'o póte întrece nici o combinare a unei prosodii savante, este isvorul curat, la care s'a adăpat sufletul lui Alexandri, şi de aci prin tótă opera lui trece ca o suflare recoritóre,

Putem sĕ dicem, că în Alexandri găsim întruparea poporului nostru în secolul acesta. Cu cestinele ţĕrei se ridică şi glasul poetului naţional cu cântecele poporului, cu legendele lui, cu „Miorita", cu „Mărióra Florióra", el legănă ca sĕ dic aşa copilăria nóstră, cu „Doinele" şi Lăcrimiórele" el cântá cântecul tinereţei, dicea în cântările şi durerile amorurilor trecĕtóre din acésta viéţă. Dar tênĕrul a perit, omul matur l'a înlocuit, au venit grigile vieţii şi nobilele preocupări ale patriotismului.

Atunci Alexandri ridică glasul la înălţimea nóuelor nóstre destinuri.

Nemuritoriul cântec numit „Desteptarea României" care deschide seria poesiilor întitulată „Mărgăritarele", şi care pórtă data de 1848, a rĕmas în minţile şi inimile tuturor. Cine din noi în acele césuri binecuvêntate ale entusiasmului tineresc n'a strigat cu dênsul:

Voi ce staţi în adormire,
Voi ce staţi în nemişcare,
N'auditi în somnul vostru
Acel glas triumfătoriu,
Ce se înalţă păn la ceriuri
Din a lumei desteptare
Ca o lungă salutare
Cătră un falnic viitoriu.

Chiar dacă în asemenea momente au fost urmate de crude desilusiuni nimenea, dic, nu le-a regretat, căci un moment, graţie poetului, au plutit mai presus de miseriile vieţii în lumea nesfêrşită a speranţelor.

În „Sentinela Română", poetul dela acéstă dată, cu a dóua vedere a geniului, (poeta vates) el însemnéză cu putere rolul politic, misiunea istorică a coloniilor lui Traian la gurele Dunărei, ale acestei sentinele a civilisaţiunei apusene aşedată la porţile răsăritului de aprópe 800 de ani şi care a rĕmas credincióse menirei sale:

Maica Roma cea bĕtrână,
Mi-a pus arma asta în mână,
Căci român sunt în putere
Şi românul în veci nu piere.

El a cântat desrobirea ţiganilor; el a cântat „Unirea" şi de la un capĕt al ţĕrei până la celalalt s'a repetat aceste versuri:

Ai la Milcov cu grăbire
Sĕ-l secăm dintr'o sorbire
Şi sĕ treacă drumul mare
P'ale nóstre vechi hotare.

Şi în sfêrşit în dilele nóstre când după vécuri de amorţire, la glasui unui căpitan glorios, Românul se botéză érăşi în sângele câmpiilor de rĕsboiu, când victoria ne zimbi încă odată, al cui glas impinse la luptă şi la triumf legiunile cari scoborau drumurile bătute de Mihaiu şi de Stefan? A cui pană făcù nemuritórea gloria reintinerită a ostaşilor români? Ţara datoresce acéstă mândră epopee tot vechiului seu bard cari intinerise cu naţiunea pentru a slăví isbândele ei. (Va urmá)

A fi totdéuna atent, a cugetá mereu, a învĕţá mereu — la acestea se reduce participarea nóstră a viaţă, — acestea nutresc curentul vieţii nóstre şi o apără de putredire. Şi întocmai ca şi iubirea şi amăgirea sĕ pote dice că: *„cel ce nu mai aspiră la nimica, nu mai învaţă nimica, acela se lasă sĕ l ngrópe"*.

***

Negaţiunea pare că îndrăsnesce sĕ atace şi eternitatea şi esistenţa a tot. Şi totu şi timpul nostru nu ne ofere nici o durere mai des ca pe acésta. Este de lipsă deci ca şi acele temperamente mai bune şi mai delicate sĕ-şi desvólte şi aceea tărie materială, care in lupta cu puterile demonesci este nedispensabilă.

***

Delicateţei îi este asociată pacienţa ca conservătóre, nerăbdarea adesea causéză peirea forţii.

***

Pacienţă! sóră mai seriósă a speranţei, balsam binefăcĕtoriu pentru spirit, al naturei vindecătóre; admirabilă putere profundă şi internă a voinţii *de nu voi*, esercitându-şi efectul prin suferinţe! Care bolnav nu au gustat farmecul teu în moment feriit, când i-a succes a o ficsá? Care medic nu scie, ă paracsismele de friguri dispar înaintea ta, şi dacă părăsesci patul suferindului, acelea sĕ publică, că esti în stare a dumerí durerile cele mai violente şi grăbí cele mai grele cure? Tu singură esti puternică în cel slab, tu singură chiar, cea mai completă, delicată şi mai frumósă revelaţiune *a sufletului* ca putere vindecătóre în corp. (Va urmá.)

Varietăţi.

* (Regina României.) Regina României petrece în Englitera. Din London se depeşéză, că reintorcênd visita lordului Mostyn i s'au făcut mari ovaţiunui. Scolarii erau înşiraţi dela gară până la castel. Regina a primit apoi pe bardi şi împreună au recitat mai multe poesii. Regina va petrece şi în oraşul Brau din Irlanda Regina Angliei Victoria o a invitat sĕ petrécă la castelul dela Ballmoral.

* (Parastas). Duminecă s'a sĕvêrşit în biserica din suburbiul Iosefin parastas pentru sufletul marelui poet V. Alexandri. Parastasul a fost celebrat de P. O. DD. protopresbiteri: Ioan Hannia, Ioan Papiu, Ioan Ghibu; O. D Petru Simtion paroch şi Dr. Ioan Crişan protodiacon. Cântările au fost esecutate de un cor improvisat.

La parastas a luat parte mult public din Sibiiu, comitetul reuniunei femeilor române în frunte cu D-na presidentă M. Cosma, tinerii români în corpore şi fetiţele scólei civile.

La fine a vorbit de pe amvon părintele asesor Z. Boiu, desfăşurând într'o vorbire pĕtrundĕtóre activitatea şi meritele principelui poeţilor români.

Pe catafalc au fost depuse dóuĕ coróne, una a tinerimei române din Sibiiu: *„Dulcelui Bard din Mircesci"* şi alta din partea amicilor decedatului cu inscripţiunea: *„Amicii literari."*

La mórtea lui Vasile Alexandri.

O almă Mus'a poesiei
Acórdă jalnic lira ta:
Alesul fiu al României
Inchise astădi gura sa:
Alexandri, dulcea lumină,
Latinei ginte cea lucit
Cu sórele d'odată înclină
Inalta frunte spre sfinţit!

Din tóte colţurile tale
O românime ce l iubesci!
Alérgă în vestmênt de jale
La lunca verde din Mircesci,
Bocesce'n sfânta pietate
Şi'ngrópă pe poetul teu:
La rĕu la bine ţie-ţi bate
În cântul seu sufletul seu.

Coperiţi l cu Lăcrimióre,
Ai primăvărei dragi copii;
Săpaţi-i grópa în loc cu sóre,
În vesele grădini şi vii.
La cap ii puneţi s-ta cruce
Al ţĕrei sfânt străvechiu odor;
Ea a condus şi va conduce
Măreţul gintei venitoriu!

Staţi sentinelă neadormită,
Pădiţi mormêntul de duşmani,
Popor iubit, ţară iubită:
Păstori, plugari, vieri, curcani!
Şi a Blandusiei fântână
Cu nesecatul ei isvor
Sĕ-i cânte: Inima română
În veci te încinge cu al seu dor.

Zacharia Boiu.

* (Esamenul de oficeri în reservă). Adi s'a început în Sibiiu esamenul voluntarilor şi va dură 8—10 dile. Dintre voluntari, cari s'au însinuat 12 sunt români.

* (Nota). In 23 August v. s'a ţinut în Brad, representanţa gimnasiului, în care s'a efeptuit alegerea celor 2 profesori. Unul a fost întărit de profesor ordinariu definitiv, éră celalalt a fost ales de profesor provisor în persóna teolog. şi filosofului absolvat Pavel Oprişa. La promovarea profesorului Vas. Boneu de profesor definitiv, din profesor provisor s'a încins o discusiune asupra urcărei salariului dela 600—800 fl. conform unui conclus luat de representanţa dela 29 August, 1889. S'au aflat ómeni, cari în mod cinic s'au sbuciumat ca salariul se remână tot 600 fl., fiind-că numai atâta a fost, când s'a dat concurs în 1884. Se vede că tot mai sunt ómeni, cari cred, că şi acum mai póte trăi onest un profesor cu 500—600 fl. ca şi în vremile bĕtrâne cu 300—400 fl. v. a. Ce e mai mult, s'a aflat un membru, care a insinuat recurs. E regretabil, când vedem că se pot întêmplá şi astfel de lucruri puse la cale. *Sapienti sat!*

* (Dela academia sud-slavică). După scirile sosite din Agram academia de scinţă sud-slavică, care e sub protectoratul episcopului Strossmayer intenţionéză a numí mai mulţi scriitori şi publicisti ale diferitelor popóre slavice de memb sĕ se afirme şi mai mult solidaritatea pop slavice.

* (Diaristic). *„Familia"* din Oradea-m consacră numĕrul seu din Dumineca trecută mem riei marelui poet. V. Alexandri.

* (Afacerea cu Ábrányi.) Contele Wilhelm Bismarck a adresat cav. de Marczianyi o epistolă, în care declară, că Ábrányi i-a abusat de nume şi că dênsul nici nu l'a condus, nici nu i-a scris şi nici, că i-a audit de nume. Ábrányi se încércă se scape din acésta încurcătură, dicênd, că i s'a luat tóte armele de apĕrare. Foile vienese dau drept cont. Bismarck. Vĕdêndu-se însĕ cav. Marczianyi provocat prin declararea lui Ábrányi a publicat următórele şire: Dl Ábrányi crede, că el, precum de la noi e un lucru pĕcătos, 'şi va regula cestiun intervievului cu Bismarck pe cale cavaleréscă, acu deodată greşesce. Nu ne putem bate, fiind eu bolnav de altă parte dl Ábrányi este încărcat de imposibilităţi nemorale.

Bibliografic

In editura librăriei H Zeidner din Braşov a apĕrut: *Geografia pentru scólele medii*, lucrată pe basa planului ministerial mai nou după D. *Laky*, de D. Făgărăşan şi A. Bârsean profesori. Tomul III. Asia, Africa, Australia şi America. Preţul broş. 1 fl. Tipariul tipografiei archidiecesane, Sibiiu.

„Romänische Revue" politisch-litterarische Monatsschrift, VII und VIII Heft, Wien, Iuli u. August a apărut cu următoriul sumariu: Die romänische Schule und ihre Mission. — Zur Organisirung der gr. or. Kirche in der Bucovina. — Die romänischen Vereine in der Bucovina. Von C. Morariu (Fortsetzung.) — Die Massregelung der romänischen Presse in Ungarn. — Zur Geschichte der Jahre 1848—1849. Das Bauernhaus in Romänien Nach Odobescu's „Notices sur la Roumanie". Von Bergingineur M. Przyborsky. — Gedichte von Michael Eminescu (Deutsch von Emanuel Grigorovitza). (Fortsetzung). — Der böse Geist des Hauses. Ein Märchen, einem romänischen Bauern aus Tângan, Kreis Ilfov, nacherzählt von P. Ispirescu aus der „Revista nóuă" in's Deutsche übersetzt von C. dela Tismania. — Rundschau: Der Wettstreit um die Cultur des europäischen Orients. — Din Ernte in Romänien. — Die neuen Eisenbahn Anschlüsse zwischen Romänien und Österreich-Ungarn. — Die Papirfabrikation in Romänien. Aus dem Berichte der europäischen Donaucommision. Litteratur: Romänische Zeitschriften.

Loterie.

Sâmbătă în 14 Septembre 1890.

Temesvar:	57	79	72	34	52
Viena:	64	17	58	29	87

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 13 Septembre 1890.

	Viena	*B.-pesta*
Rena de aur ung. de 6%	—.—	—.—
Renta de aur ung. de 4%	101.20	101.10
Renta de aur austriacă	105.80	105.75
Obligaţiuni urbariale tem.-băn. cu sorţi	—.—	—.—
Obligaţiuni urbariale ung. cu sorţi	—.—	—.—
Obligaţiuni urbariale tem.-băn.	—.—	—.—
Sorţi de stat dela 1860	139.75	140.—
Galbin	5 39	5.35
Napoleon	8 95½	8 98

Nr. 421. [449] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de al doilea învĕţătoriu la scóla confesională din Covasna, protopresbiteratul Treiscaunelor, sĕ scrie concurs cu termin până la 25 Septembre a. c.

Salariul împreunat cu acest post e: 130 fl. şi cuartir liber.

Reflectanţii, cari sĕ aibă şi cunoscinţa cântărilor bisericesci pentru a ţiné strana a dóua în dumineci şi sĕrbători, vor avé a-şi asterne cererile concursuale, instruite conform legilor în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul indicat.

S. Sân-Georgiu, 27 August, 1890.

În conţelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dimitriu Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 437. [450] 1—3

CONCURS.

Spre ocuparea posturilor de învĕţători dela scólele din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Cohalmului, se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare.

1. Merchiaşa, cu salariu de 170 fl., din cari are fiitoriul învĕţătoriu a-şi plătí diurnele la conferinţele învĕţătoresci, sarea trebuinciósă din slatina comunală, dreptul pentru păşunatul vitelor asemenea unei gazde, folosirea pentru legumi a grădinei de pomărit, locuinţă liberă în edificiul scólei, precum şi lemnele necesare de foc în decursul anului. In Dumineci şi sĕrbători sĕ ţină în biserică strana calitate de cantor.

2. Bogata-olteană, cu salariu anual de 100 fl., dela popor, cuartir şi lemne de foc.

3. Fântâna, cu salariu anual de 100 fl. dela popor, cuartir şi lemne de foc.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vigóre, sĕ se înainteze subsemnatului oficiu în terminul susindicat.

Cohalm, 20 Augurt, 1890.

Oficiul protopopesc gr. orient. al Cohalmului în conţelegere cu comitetele parochiale respective.

Nicolau D. Mircea,
protopop.

Nr. 187. [451] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea staţiunilor învĕţătoresci în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Orĕştiei se escrie concurs cu termin până la 20 Septembre st. v.

1. Binţinţ, cu salariu anual 200 fl., cuartir şi lemnele trebuincióse.

2. Dâncu-mare, cu salariu anual 200 fl., cuartir şi lemnele necesare.

3. Acmariu, cu salariu anual de 180 fl., cuartir şi lemnele trebuincióse.

4. Gelmar, cu salariu anual 100 fl., cuartir şi lemnele de lipsă

5. Simeria (Piski) cu afiliatele Tolţa mare şi Tolţa mică. Salariul anual 300 fl., cuartir şi lemnele trebuincióse.

6. Măgura, cu salariu 100 fl., cuartir şi lemnele de foc trebuincióse.

Doritorii de a ocupá vre-una din aceste staţiuni au a şi asterne cererile lor conform legilor din vigóre la oficiul protopresbiteral gr. or. al Orĕstiei până la terminul sus scris.

Oficiul protopresbiteral al Orĕştiei în conţelegere cu comitetele parochiale.

Orĕstie, 26 August, 1890.

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 381. [438] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III Cernatul inferior, protopresbiteratul Treiscaunelor, prin acésta se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român."

Din emolumentele împreunate cu acest post resultă un venit sigur anual de 483 fl. 50 cr. despre ce se póte luá informaţiune mai de aprópe dela comitetul parochial şi oficiul protopresbiteral.

Reflectanţii, cari trebue se pricépă bine limba maghiară, au a-şi asterne petiţiunile concursuale instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiteral în termin deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor în conţelegere cu comitetul parochial respectiv.

S. Sân-Georgiu, 1 August, 1890.

Dimitriu Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 434 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învĕţătoresci din comunele mai jos insemnate, aparţinĕtóre la protopresbiteratul Agnitei se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare.

1. Alţina, postul al II lea învĕţ. cu salariu anual de 60 fl., cuartir şi lemne de foc.

2. Chirpĕr, cu salariu anual de 100 fl., lemne de foc şi una remuneraţiune de 20 fl. din cassa bisericei, însĕ numai în casul când respectivul învĕţătoriu va dovedí la finea anului scolariu progresul asteptat în instruirea elevilor.

3. Cincul mare, postul al II a inv. cu salariu anual de 100 fl., cuartir şi lemne de foc.

4. Bârghiş, cu salariu anual de 200 fl., cuartir şi lemne de foc.

5. Cichindeal, cu salariu anua de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

6. Ghijasa, cu salariu anual de 200 fl., cuartir şi lemne de foc.

7. Iacobeni, cu salariu anual 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

8. Ighişdorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

9. Ruja, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

10 Şoarşiu, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

11 Verd, cu salariu anual de 150 fl. şi lemne de foc.

12. Rodbav, cu salariu anual de 150 fl. şi lemne de foc.

13. Merghindél, cu salariu anual de 150 fl. şi lemne de foc.

14. Fofeldea, postul I învĕţăt. cu salariu anual de 100 fl. în bani şi folosirea a 3 jugĕre pămênt computat érăşi cu 100 fl., cuartir şi lemne de foc.

15. Zlagna, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

Concurenţii au a-şi asterne petiţiunile lor în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral instruate conform prescriselor legii.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnita.

Agnita, 10 August, 1890.

Sabin Piso,
prot.

Nr. 671. [428] 2—3

CONCURS

Prin acésta se publică concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare pentru următórele staţiuni învĕţătoresci vacante din protopresbiteratul Branului şi anume:

1. Pórta, cu salariu anual de 180 fl.

2. Poiana-Mĕrului, pentru clasa II-a cu salariu anual de 200 fl.

3. Holbav, cu salariu anual de 200 fl.

4. Moeciul superior, cu salariu de 205 fl. 80 cr., învĕţătoriul însĕ e datoriu a fi şi cantor.

5. Fundata, cu salariu de 200 fl., cu îndatorirea de a fi şi cantor.

6. Şirnea, cu salariu de 200 fl.

7. Măgura, cu salariu de 150 fl.

8. Vlădeni, pentru cl. a II-a cu salariu de 200 fl.

9. Postul de învĕţătoriu la scóla centrală din Bran, cu salariu de 300 fl., cuartir şi lemne.

Doritorii de a reflectá la vre-una din aceste staţiuni învĕţătoresci au a şi trimite suplicele lor instruite conform legei până la terminul indicat la subscrisul şi totdeodată este de dorit, ca concurenţii sĕ se presenteze în vre-o Duminecă sau sĕrbătóre la biserică, fiind posturile învĕţătoresci în genere împreunate cu cantoratele.

In conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul protopresbiteral al Branului.

Zernesti, în 8 August, 1890.

Traian Meţian,
protopresbiter.

---

[424] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învĕţătoresc devenit vacant la scóla gr. or. din oraşul Alba-Iulia se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român."

Cu postul acesta e împreunat un salariu anual de 300 fl., cuartir şi lemne, care se ridică pe lângă cuitanţă dela epitropia parochială în rate lunari anticipative.

Dela concurenţi se cere sĕ fie de religiunea gr. or., sĕ aibă cualificaţiunile prescrise de legi, sĕ fie bine vĕrsaţi în cântările şi ritualele bisericesci.

Doritorii de a ocupá postul acesta au a şi asterne cererile lor instruite conform legilor în vigóre până la terminul arĕtat subscrisului comitet prin prea onoratul oficiu protopresbiteral al Albei-Iuliei.

Alba-Iulia, 16 August, 1890.

George Berghian, preşedinte substitut. *Ioan Muntean,* notariu.

Nr. 392. [431] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de învĕţători la scólele poporale din comunele mai jos numite din protopresbiteratul Sibiiului, prin acésta se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în fóia archidiecesană „Telegraful român."

1. Boiţa, salariu anual de 350 fl. solvinḑi în rate lunare, cuartir natural în edificiul scólei şi lemne de foc, patru stângini.

2. Turnişor, cu salariu anual de 200 fl. din alodiul comunal, cuartir liber în edificiul scólei şi trei stângini metrici lemne de foc pentru scólă şi învĕţătoriu, precum şi unele venituri stolari impreunate cu acest post.

Doritorii de a reflectá la vre-unul din aceste posturi vor avé a-şi asterne concursele instruite în sensul legilor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul indicat.

Dintre concurenţi pelângă cualificaţiuni egali se vor preferí cei ce vor documentá cunoscinţa tipicului şi a cântărilor rituali prin documente sau în persónă în decursul timpului până la alegere.

Sibiiu, 20 August, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiiului în conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Papiu,
protopr.

Nr. 493. [432] 2—3

CONCURS.

Pentru intregirea posturilor învĕţătoresci dela scólele din comunele mai jos înşirate în protopresbiteratul Lupşei se escrie concurs cu terminul până la 20 Septembre 1890 v.

1. Cacova-Ieri, cu salariu de 200 fl., cuartir liber şi lemne de foc.

2. Brăzesci-Sartăş, cu salariu în bani 180 fl., cuartir şi lemne.

3. Poşaga de jos, cu salariu 175 fl, cuartir şi lemne.

4. Runc, cu salariu 166 fl. 25 cr. cuartir şi lemne.

Afară de acestea diurnele pentru participarea la conferinţele învĕţătoresci prescrise.

Doritorii de a competá la unul din aceste posturi sĕ şi trimită cererile concursuali provĕḑute cu documentele prescrise la subsemnatul oficiu până la terminul defipt.

Ofenbaia, 16 August, 1890.

Ioan Dănciu,
protopresb.

Nr. 211. [442] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învĕţătoresci, dela scólele din comunele mai jos însemnate din protoprerbiteratul Albei-Iuliei, se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român" şi anume

1. Valea geogelului, cu un salariu anual de 100 fl. cuartir şi lemne necesare

2. Ponor, cu un salariu anual de 115 fl. cuartir şi lemne necesare

3. Craiva, cu un salariu anual de 60 fl. şi 10 litre (ferdele) de [illegible] cuartir şi lemne.

Doritorii de a ocupá vre un[illegible] acestea posturi au a-şi asterne c[illegible]sele lor până la terminul sus[illegible] instruite conform legilor [illegible] la subscrisul oficiu.

Oficiul protopresbit. gr. or. în conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Alba-Iulia, 27 August, 1890.

Alecsandru Tordăşan,
protopresbiter gr. or.

Nr. 360. [444] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci dela scólele gr. or. român din comunele mai jos însemnate di[illegible] protopresbiteratul Geógiului I se e[illegible]crie concurs cu termin de 30 ḑi[illegible] dela prima publicare.

1 Hărău, cu salariu anual d[illegible] 200 fl., cuartir gratuit şi 2 orgii lemn[illegible]

2. Certeşul superior, cu salar[illegible] anual de 150 fl., cuartir gratuit [illegible] lemne.

3. Fizeş Barbura, cu salar[illegible] de 150 fl., cuartir gratuit şi 2 org[illegible] lemne.

Doritorii de a ocupá vre-unul di[illegible] acestea posturi, au a-şi asterne sup[illegible]cele instruite conform legilor în [illegible]góre la subsemnatul oficiu protopr[illegible]biteral până la terminul susindic[illegible]

Hondol, 27 August, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. tractului Geógiului I.

Vasiliu Pipoş,
protopresb.

Instrucţiune în pian!

O deosebită cultivare pentru

musica mai înaltă

împărtăşesce

[436] 3—3 **Julius Schaefer,**
pianist.
Sibiiu, Hechtgasse Nr. 46.

Redactor responsabil Dr. Remus Roşca. Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.